

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Morari Sergiu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 04.12.2018 – 15.01.2019;*
2. *instanța de apel: 04.02.2019 – 01.04.2019;*
3. *instanța de recurs: 27.05.2019 – 18.09.2019.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.01.2019, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Morari Sergiu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui Morari Sergiu a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (ani) ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probațiune nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va confirma încrederea acordată, totodată Morari Sergiu fiind

obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Morari Sergiu la 02 aprilie 2018, aproximativ la ora 00:20, împreună și de comun acord cu Popovici Victor și Elina Alexandra, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului ușii, a pătruns în casa de locuit, ce aparține lui Șoșu Vasile, situată în mun. Xxxxx, com. Xxxxx, str. Xxxxx, xx, pe ascuns, a sustras un telefon mobil de model „Atlanta”, de culoare neagră combinată cu sur, la prețul de 1100 lei, 5 prosoape în suma totală de 1 000 lei, două pulovere în sumă totală de 800 lei, trei perechi de blugi în sumă totală de 240 lei și un suvenir în formă de cuțitla prețul de 500 lei. Ulterior, în timp ce Morari Sergiu, împreună cu Popovici Victor și Elina Alexandra, în vederea consumării intenției sale infracționale, ieșeau din casa respectivă, au observat lângă ogradă pe cet. Helbet-Erfem Vadim și Calmațui George care priveau îndirecția lor. Ca urmare, conștientizând faptul că au fost depistați, deschis, împreună cu bunurile sustrase au fugit într-o direcție necunoscută, cauzând astfel părții vătămate Șoșu Vasile daune materiale în proporții considerabile în valoarea totală de 3640 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Morari Sergiu a comis *jaful*, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, infracțiune ce se încadrează juridic în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani Grigorie Belîi, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite, pentru prima instanță în raport cu motivele invocate în apel și lui Morari Sergiu, conform sancțiunii art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, a-i stabili o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis:

3.1. În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat următoarele:

- pedeapsa stabilită prin sentința nominalizată este prea blândă, or, instanța incorect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului;

- analizând argumentele indicate de către instanța de judecată la motivarea individualizării pedepsei penale prin suspendarea condiționată a pedepsei, a considerat că instanța de judecată nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului;

- instanța de judecată la aplicarea pedepsei penale nu a ținut cont de faptul că Morari Sergiu anterior a fost atras la răspundere penală pentru infracțiuni similare și în circumstanțele expuse, a considerat că pedeapsa penală aplicată inculpatului Morari Sergiu sub formă de închisoare, cu suspendarea este extrem de blândă, iar prin aplicarea ei nu v-a fi atins scopul pedepsei stabilite la art. 61 alin. (2) Cod penal, și anume ce-a de restabilire a echității sociale, corectarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Prin urmare, în vederea restabilirii echității sociale a considerat că, inculpatului urmează a-i fi aplicată o altă pedeapsă și anume ce-a sub formă de închisoare cu executare, urmând ca pedeapsa stabilită să fie executată în penitenciar de tip semiînchis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Morari Sergiu a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1), (4) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către acuzatorul de stat în partea stabilirii pedepsei penale, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate

cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Morari Sergiu se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Din cele reținute a fost trasă concluzia că, pedeapsa care necesită a fi numită inculpatului nu urmează să cauzeze suferințe fizice, precum că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și altor persoane.

Astfel, din materialele cauzei penale urmează că, inculpatul anterior nu a fost condamnat, a recunoscut vinovăția integral și sincer s-a căit de cele comise, înaintînd o cerere în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, are două persoane la întreținere (mama și sora).

Instanța de fond a ținut cont și a aplicat corect reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, care se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale, însă acesta beneficiază conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa maximă sub formă de închisoare, în cazul dat, va constitui 4 ani și 8 luni, iar pedeapsa minimă 3 ani și 4 luni.

Astfel, mărimea pedepsei nu poate fi mai mică de 3 ani 4 luni.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- pedeapsa stabilită inculpatului Morari Sergiu este individualizată contrar prevederilor art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului,

precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea lui, cât și din partea altor persoane;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul Morari Sergiu anterior a mai săvârșit infracțiuni similare, prin sentința Judecătorei Orhei din 19.07.2013, procesul penal în privința inculpatului Morari Sergiu a fost încetat în legătură cu împăcarea părților (f.d. 20), a săvârșit infracțiunea în participație, împreună și de comun acord cu Popovici Victor și Elina Alexandra, care conform prevederilor art. 77 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal se consideră circumstanțe agravante.

- la stabilirea și individualizarea pedepsei penale instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, inculpatul a comis infracțiunea ce se atribuie categoriei celor grave.

Mai mult ca atât, prejudiciul cauzat părții vătămate nu a fost reparat;

- instanța de apel insuficient și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de drept, nu a luat în considerare alte criterii de individualizare a executării pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite și urmările prejudiciabile, pripit ajungând la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal.

6. Asupra recursului declarat a depus referință avocatul inculpatului, Druță Boris, prin care solicită respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel ca fiind întemeiată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Morari S., dar indică ca temeiuri de drept pentru casarea deciziei recurate art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea

pedepsei stabilite inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub acest aspect.

Verificând materialele cauzei, în raport cu alegațiile procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

Colegiul penal găsește vădit nefondată invocarea recurentului referitor la aplicabilitatea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat, și susține integral statuările instanțelor de fond în acest sens, considerând că corect s-a dispus, la caz, suspendarea executării pedepsei stabilite lui Morari S. în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune, pe capătul de acuzare adus acestuia în temeiul art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, pentru care i s-a stabilit pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare.

Examinând apelul declarat de către procuror, instanța de apel a respins ca nefondate criticele apelantului, și având în vedere că motive similare sunt invocate și în recursul ordinar, Colegiul penal consideră că soluția instanțelor de fond privitor la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută în vigoare.

Instanța de apel, a dat răspuns la toate cele invocate de partea acuzării în vederea motivării soluției de respingere a apelului declarat de procuror. În acest sens, se apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeuri de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului procurorului, ca nefondat.

Tot aici se menționează că, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

De asemenea, Colegiul penal specifică faptul că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen

de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz s-a realizat.

În speță, Colegiul penal reține că s-a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului evidențiind-u-se în acest sens că, acesta a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise și le regretă, lipsa cărorva circumstanțe agravante, au permis instanțelor de fond de a conchide că corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea față de acesta a unei pedepse cu suspendarea executării pe un termen de probațiune de 2 ani. Rezultatul principal al aplicării acestei pedepse constă în aceea că, deși pedeapsa definitivă nu a fost pusă în executare, ea devine dependentă de comportamentul exemplar de care trebuie să de-a dovadă inculpatul, pe perioada termenului de probațiune, în caz contrar va fi anulată suspendarea ei și se va dispune executarea reală în penitenciar.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, iar instanțele ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 și 90 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă proporțională faptei comise.

La caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului Morari S., iar sancțiunea închisorii, cu suspendarea executării acesteia, așa cum a fost stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acesteia, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept semnalate de procuror și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel,

instanța a respectat prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, argumentele din recursul procurorului fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Morari Sergiu Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **18 octombrie 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana